

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyíltér 1.50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. november 27.

45. Szám.

Irjatok!

E közleménnyel tartozom valakinek és ezért engedd meg, kedves olvasó, hogy ezzel elraboljam idődet, melyet a mai hasznót, megélhetést leső világban esetleg előnyösebbre, megfelelőbbre fordíthattál volna. — De gondold meg, nincs az a rossz a melyből egy jótányit értékesíteni, ne lehetne. Vedd ki belőle a Neked szükségességet.

Boldogult tanárom M. K. és később a nagy tudású H. dr. tanárom is azt mondta, írjuk le minden, de minden megfigyelésünket. Ámde akkor még a papiros, a nyomtatás ára, az író és olvasó ideje nem volt oly drága, hogy a közlemény meg ne érte volna az akkori költségeket. Ma, az általános pénzhiány miatt és az ennek folytán beállott szomorodás, drágaság, a megélhetés nehézsége (étkezés, ruházkodás) az élet- és munkakedv hiánya, oly fokot ért el, hogy talán perelni lehetne azt, aki másnak idejét elcsépeelt dolgokkal tartalmazó soraival leköti.

Emberi törvényeket: a jogot, nem ismerem annyira, mint a természettörvényeit; de azt hiszem, ha az írónak semmiféle gonosz, saját hasznára fordítható terve nem voltak, »időt rabló«-nak nem nevezhetjük, még ha példásan 10-ed rangú a közlemény. Ehhez járul, hogy az első hasmetszést is nem sebészprofesszor végezte emberen.

Neveztessek azonban bárminek az illető, magam is arra az eredményre jutottam, bár kissé elkésve, hogy minden tekintetben jobb beszélni, írni, mint hallgatni.

Egyénileg véve: „A néma gyermeknek anyja sem érti szavát“, akaratát, szándékát.

Közhasznót véve, csak az olyan tudomány tud fejlődni, emelkedni, bővülni, melynek sok a megfigyelője, művelője, írója. Ne felejtjük el a legegyszerűbb megfigyelést, ha azt az író, bár a legrosszabb stílusban, az ortográfiát sőtba dobva, csak valamelyest érthetően leírja, — legyen az közismert, — még akkor is hasznos. Mindenkitől lehet tanulni valamit. Egy-egy kö-

zönséges kuruzslónak is lehetnek oly észszerű mesterfogásai, gondolatai, melyek ismerete sok derék szakembernek is becsületére válhatnak. — Sokan azért nem irnak, mert szerény kísérletük nem vezetett az általuk remélt eredményre, vagy teljesen eredménytelen maradt. Ez hiba; mert az, hogy eredménytelen maradt a tuberkulinnak, a szálvázának a gyógyító hatása vagy éppen halált okozó — tehát káros is volt, az *is* eredmény, még pedig fontos eredmény! Ha mindezek le nem irattak volna, hol volnának e téren ismereteink? Ezen „eredménytelen“ eredményekből fejlődik ki annak megismerése és kutatása, hogy tulajdonképpen miért ütött ki a kísérlet balul, — miért nem értük el a dicsfényvel övezettnek jósolt eredményt?!

Nézzük sorra az okokat, amelyek elriasztják az embereket az írástól. Az ortográfia és stílust (ez utóbbiból az érthetőséget kivéve) mindkettőt egészen félre tehetjük. Ne lopjuk időnket egy nyakatekert szónak „leirási módjával“.

A beszéd arra való, hogy megértessük magunkat. Ez a legfontosabb, amire súlyt kell helyezni. Ha mi azt a recsegést, amelyet beszédünk alkalmával hallatunk betűkkel láthatóvá, maradandóvá, közölhetővé tudjuk tenni, elértük a írás célját és ezzel slussz. Ostobaság, és erre már mindenki rájött, az agyat avval terhelni, hogy rosszul van írva, a szó „rosszul“, mert azt csak két „s“ és egy „z“ vel kell írni, de az elválasztáskor a sor végén „sz“, a sor kezdetén újból „sz“ irandó! Ezt és ehhez hasonló számos badarságot, mint feleslegeseket hagyjunk el. A megfigyelésed ezzel nem változik. A fő, hogy megértsenek. A fényűzési írásokat, amilyenek a család neveknél találhatók „Veorlos“ megadóztatandók. Ezen szavak leirási módja külön tanulmányt igényel, különködésnek lehet nevezni. E nyakatekert betűsorozatokkal foglalkozzanak a régiségbuvárok, A szépenírók pedig csürjék csavarják szóhalmazait, ahogy nekik tetszik, neveztesse nek remekíróknak. Mi nem aka-

runk írásunkkal (kivéve a tárcákat) az olvasó szívére hatni, nekünk csak az a célunk, hogy megértessük magunkat. A cifra kifejezésekkel, sokszor annyira burkolt a tárgy, hogy azt a legkomplikáltabbnak véljük, pedig a sok szóval, semmi sem lett írva. Máskor kitünő, mély megfigyelésről beszél vagy ír a tudós, de nyelvtelhetsége oly rossz, hogy nem képes, nagy tudományát kelőképpen közölni. Hát az ilyen tudós egyáltalán ne írjon? Valahogyan csak megértjük!? Ezért vannak a különféle bajok pld. a szigorlatoknál is. Dr. Hutyra egy közleményében az iskolákat okozza azon nehézségek miatt, hogy a hallgatóság nem tud beszélni és hogy az iskolákban az érthető beszédre kellene a fősúlyt fektetni. Vannak emberek akik nem ügyesek a táncban, bármennyire forgatja a táncmester a rettenetesen igyekvőt és mutatja és próbáltatja, — mindhiába. Van akinek olyan szájtehetsége és megfigyelő képessége, nagy tudása van, hogy a táncnak minden mozzanatát ismeri, elmondja, de azt eltáncolni, amit agyilag tud, testileg képtelen, végül a táncban jól táncol, de leírni elmondani nem tudja amit tud. Miért? Mert nem mert belekezdeni az írásba. Az első közlemény rossz, de a tizedik már elfogadható lesz. „Belegyün, mint a gyerek a festésbe.“ Így vagyunk sok minden mással a beszéddel is. Ismerjük a témánkat, de nincsen az a testi tehetség, hogy ezt beszédben (előadás, feleletekben, közleményben) leadhassuk. Ismerjük az összes magyar szót, de azt a megfelőt, amelyet be kellett volna a mondatba illeszteni, hogy az a mondat úgy legyen érthető, amint azt a beszélő érti, arra képtelen az előadó. Jó indulattal ki-magyarázással azonban mégis eléretik a cél.

Ami az írást illeti, rég boldogult öreg apám mondta nekem, „ma napság sok cifraságot, komédiát csapnak vele a régi írástudókról reánk maradt szabályokkal. Ők ezt azért tették komplikálttá, mert konkurrenciától féltek, féltették kenyerüket. Ha minden „hangnak“ nevezett hangszalag recsegésnek, megvan a

betűje, mi sem könnyebb az írásnál. Csak úgy kell írni, amint kimondjuk a szót. Felesleges az agyat a nagybetűk írásával terhelni, hiszen nem beszélünk nagy és kis „betűkkel“. Az az „a“ éppen úgy hangzik, mint az „A“ minek kell két hangjegy? „tch“ úgy hangzik mint „cc“ miért írjak 3 betűt kettő helyett? Éppen az ortografiás írással nem lehet minden szót, mondatot leírni, amit ki mondani könnyen lehet pld. Der Mühler mahlt, der Maler malt, beide (malen, mahlen). Melyik igazi szó a kettő közül? Pedig kimondani tudom! Éppen ezért írj csak írj magyarul, ahogy tudsz, ha tudsz rendesen értelmesen beszélni; bármilyen egyszerűen, szögletesen is irsz, a jó szívű és okos ember meg fog érteni, hogy mit akarsz, és nem fog kigunyolni, hogy nem tudsz magyarul.

ROVÁS.

Berkeházán történt tiokok és pulkák okozta kár becslése. Lanstye Péter ottani lakos október havában mikor a széna és a sarju le volt kaszálva és betakarítva, Lanščák János ottani vendéglős tikjai és pulkái Lanstye Péter és fia József lekaszált réjtjére mentek. Erre kihívták a községi Böcsüsöket. Zonik Jozsef böcslőt, Horváth Jozsef mezőrt, Vörös Péter bírót, Ezek 10 dinár kárt böcsültek, a amelyet alulírott vendéglős egyszerűen meg is fizetett. Hogy mi kárt tehetek a lekaszált réten, ezt írják ide a lapba a Böcsüsök.

LANŠČÁK JÁNOS,
vendéglős.

KRAJCSICS LÁSZLÓ.

Betyár Siket.

Nincsen nagyobb költő, mint maga a nép. Különösen tárgyak-személyek sokszor igen találáló gúny nevét mindig a nép — génuszok költik. Ilyen népköltő nevet kapott a mi hősrünk is — Betyár Siket. — Miután más nevét az érdemes polgártársnak én sem tudom; — maradok ennél.

Vezeték nevét — az ok nyomozó történelem módszerei szerinti következtetés alapján, valószínűleg mestersége után kapta, mert betyár volt. Ő mégpedig »vajszivű« betyár. Azt állítja róla Kóró Vendel, ma is élő kortársa, hogy (Betyár Siketet már régen fölmagasztalták) »vajszivűnek« is hívták, mert először agyonütötte áldozatát, azután kirabolta és végül meggyilkolta. Nem egyszer fogták el a pandurok ojján helyzetben, hogy megölt áldozatának sírján zokogott. Keresztnevét katonáknak szerezte. Őrszolgálatra volt kivezényelve a komáromi öreg vár mögötti lóporos toronyhoz. A megdölgötlan lóporos torony (nem tudni mi okból) fölrobant, hősünket a légnomás fölemelte és aztán letette, de úgy, hogy ballába kificamodott, jobb kezén a hüvelyk ujja eltört és megsüketült. Fene egy gyermek vót az a Betyár Siket, — meséli róla Kóró Vendel — igön szerette a tréfát. Mi tagadás lenne — sokszor elmöntünk a plébános úr gyümölcsösébe együtt körtét vagy ómát lopni. Egy ilyen gyümöcslopás után az aptya mögverte; osztég emönt hazúrú, azután csak úgy kódorgott a hercegi erdőbe . . . többé nem gyűtt haza! Zsivány lett belüle! De a szögény embert nem bántotta — annak inkább adott. Mint mondom, igön szerette a tréfát. Egörszögön jártunk egyszer ögyütt; osztég egy disznó mészáló úr bötja előtt megállotunk. Szép kóbászok lögtak a kirakatba. 'Ide hát bé megyünk: aszondi. Jó, mondok: osztég bé is möntünk. Aszondi a Betyár Siket a kóbászgyárosnak: Hella-é tekintetes úr! Anna-ö neköm e hatosér ollan hosszi kóbászt amelik a jobb fülemtü a bal fülemig elér? Mán mé ne annák, mondi a kóbászgyáros. Azzal le is metszött úgy egy rőfre valót. Aszondi a Betyár Siket: kevés lösz az tekintetes úr! Mán hogy vóna kevés!?: feleli a kóbászgyáros és arasszal méri a kóbászt. Eközben a Betyár Siket hirtelen odaszól: Ide nézzen a tekintetes úr! (és mutatja képes felének a baloldalát) a bal fülem Bosniában maradt! Levágta a török. Hát azért rövid a kóbász!

Mivel olyan jó vitéz vót kend — mondi a kóbász — hát vegye ezt a kóbászt ingyen. Hát bizony el is vettük! Megis öttük! Ittunk is rá jó kadarkát a »hárompásba«, honnan az én cimborámat ülő heléből vitték el a pandurok. Azúta se láttam! Mondta Kóró Vendel és elhallgatott.

Tréfálni aztán szeretett a Betyár Siket sokszor. Örömet lelte a mély tréfákban is, de ez csak akkor tünt ki róla, mikor már az egerszegi törvénytörök — úgy ítélte a levegőbe való, függélyes helyzetbeni lógásra: hogy csak akkor emeljék le onnand, ha már hideg lesz. (Költői nyelven azt az aktust »felmagasztalásnak« is nevezik.)

A siralomházban ült már, Betyár Siket utolsó napjait élte, mikor a törvénytörök elnöke maga elé hívatta és így szólt hozzá: Halálra vagy ítélve azt tudod. Azokért a rablásokért és gyilkosságokért, amelyek lelkedet terhelik megérdemelt büntetést kaptál a halálbüntetésben. De miután alapos a gyanum, hogy a beismert büntetéseken kívül más egyéb gonoszságok is terhelik a lelkedet — olyanok, amit eddig be ne ismertél. Miután így is, úgy is meg kell halnod, és így mindegy már neked. Könyíts a lelkiismereteden és valld be, miféle gonoszságokat követtél el még, azokon kívül, amiket beismertél.

Megvallok mindent tekintetes úr! — kezdte szomoruan Betyár Siket. Pataj Andrást is én löttém agyon, meg azt a szögény öveges tótot, ott, a hercegi erdőben. Pataj András öreg fűjjet kaszát tizenketted magával a bürök réten, amit a Milhofer zsidu a hercegi bérelt. Asztán nagyon melegen sütött a nap. Izzadtak a kaszások, folyt a veríték róluk, én meg az erdőszéléből a bokor mögül néztem. Szögény megboldogult Pataj András mindig el-el maradozott a többitől. Alig szuszogott a fáradságtól. Mikor osztég a harmadik fordulónál lötávölba került szögény Pataj, (Isten nyugosztalja) célba vettem, és agyonlöttem. »Szerencsétlen bünös! Hát miért lötted agyon azt ártatlan embert!« — kérdezi az elnök. Azért tekintetes úr,

mer örök életembe jó ember vótam, megsajnáltam szögény Andrást, hogy annyira elmarad kaszálásnál a többitől; hát agyonlöttem, hogy ne szenvedjen!

Hát azt a szögény öveges tótot mért lötted agyon?

A sárdipusztai erdőben találkoztam az öveges tóttal — kezdte Betyár Siket. Mindenféle csecsebecséssel megrakott kosár volt a fején. Minden övegből volt.

Szines csészék, ibrikék, füles kelájbelik, hébérek csüngtek alá a kosár széléről. Megparancsoltam neki, hogy másszon föl egy fára, a kosarat pedig hagyja lenni. Szögény öveges tót nem akart engedelmesskedni, de én fegyverrel kényszerítettem, hogy a fára föl másszon. Mikor már fönt volt az első galyak között, akkor én föladtam neki lent hagyott kosarát, az övegekkel együtt; és megparancsoltam neki, hogy vegye a fejére a kosarat. Mikor ezzel készen volt, ráfogtam a puskámat és lelöttem őt a fáról. Itt elhallgatott a gonosztevő és nagyokat nyelve várta, mit szól az elnök.

— Gazember hát ezt mért tetted? — törmedt rá az elnök.

— Azért, hogy halljam, hogyan zörögnek az övegek, mikor ő leesik — felelte Betyár Siket.

Ilyen betyár volt a Betyár Siket. »Vajszivű« és nagyon szerette a tréfát. Föl is magasztalták! . . .

Kérdés.

Gyermek, ki szépen, pajzánul játszol, Nem is jut eszedbe a hideg tél; Mikor a földnek porában mászol, Arcodon boldogság rózsája kél.

Ifju és leány azt sejtitek már, Boldogság kertje előttetek áll. Nem tudjátok nem is hiszitek tán, Pihenni kell e testnek éjszakán.

Férfi, ki ösi erdőben bizol, Meg nem csalt a mult, az idő soha, Ma még fennen vigadsz, tréfálkozol S reá jössz, hogy a holnap mostoha.

Nő, aki gyermekeidben remélsz Jobb sorsot, új jövendőt, új tavaszt, Nem tudod mit hoz a jövő, mit érsz? S a tél sokszor reményidben fagyaszt.

Mi, kik várunk egy szebb és jobb jövőt, Reánk szakadt a tél, a zord idő. Gyermek arca sápadt, ajka kérdő . . . Apám! Igaz, hogy a télre tavasz jó?

RUZSA FERENC.

Lemondás.

Te is vártál tudom, Te is vártál egyre, Mikor jött a hajnal, Mikor jött az este.

De szép is lett volna Veled, hajnal — alkony, Én a boldog urad S te a boldog asszony.

Egyszer csak itt hagyta, Te sem tehetsz róla, Szép szines szerelmünk Elhervadt azóta.

Most már nem siratlak, Talán nem is várlak, Elhagyott a remény, Elhagyott a bánat.

Most már nem jó hajnal, Esteledik egyre. Ó! szomorú alkony Vigasztalan este.

M. Sobota, 1927. szept.
KECSKÉS LÁSZLÓ.

Elhagyatva.

Sok ember közt, mégis elhagyatva S az ég borus, ki csak nem derül, Mintgyöngyfát, mit megtép az orkán Ráz az élet, nagy kegyetlenül.

GÁLOSSY:

Vénasszonyok meséje . . .

Sokszor úgy elgondolkodom magamban, hogy milyen együgyű és hiszékeny volt, még csak pár évtizeddel ezelőtt is, a jámbor falusi nép. Hogy felült minden mende-mondának és hitt a vénasszonyok boszorkánymeséjében, minden alapos megfontolás és meggyőződés nélkül.

Pedig, ha valaki jól bele gondol a dolgok állásába, nevetségesnek tűnik fel előtte az az állítás, hogy van boszorkányság és hogy a — tisztes kort elért — öreg matróknak azok. Napjainkban ezt már nagyon kevesen hiszik; okos ember nem is hihet ilyent.

A monda szerint, régebben az elvénült asszonyok — a boszorkányok — a folyók mentén, patakok partján nagymosásokat rendeztek. Egész éjszakán át sulykoltak, csak úgy csatogott. Vagy pedig sütöttek, főztek és lakomákat rendeztek. Ilyenkor aztán senki a közelükbe nem mert menni, mert ha valaki mégis odatért, rájuk ismert és megszállta őket, azt megrontották.

Tehát, ez egészen hihetetlen és alaptalan, nevetséges mese.

Két esetet akarok itt eimondani — az esetleg még most is könnyen

hiszékeny ösdiaknak a meggyőzésére. — Az egyik éppen magammal történt meg.

Ezelőtt vagy egy évtizeddel, egy nyári éjszakán, fiatal suhanc koromban esett meg velem. Nem igen tettem magamévá az éjszakai csavargásokat, de valamiképp azon az éjszakán mégis az éjjeli órákban vetődtem haza. Amint úgy, magamban elgondolkodva ballagtam, egyszer csak különös nesz ütötte meg a fületem. A nesz, nem messze, a falu alatt folydogáló Kerka felől eredt és olyanformán hangzott, hol gyorsabb, hol pedig lassabb tempóban, mint amikor az asszonyok mosás alatt ruhát sulykolnak.

Megállottam, hallgattam, de a nesz nem szűnt meg. Elhatároztam, hogy történjen bármi, de én megnézem és végére járok a dolognak.

A holdvilágos éjszakában elindultam, hogy megnézzem a »boszorkánytanyát«. Tagadhatatlan, hogy egy kicsit féltem is, ami ugyan nem csoda, hiszen a gyermekeim még akkor nem messze álltak mögöttem. De, mivel akkor már nem igen tudtam hinni a »vénasszonyok meséjé«-be, ezért neki mertem vágni a Kerkapart füzeseinek. Fokosom nyelét keményen megmarkolva, óvatosan, nesztelen lépésekkel közeledtem a hang felé. Már csak harminc lépésre voltam a parttól: szívem erősen kez-

dett lüktetni. Már csak tíz lépés: testemen hideg borzongás futott végig . . .

Mindegy, most már nem térek vissza! Fokosom nyelét még erősebben szorítva, hirtelen a part közvetlen közelében állottam . . . Azután kinevettem magamat azért, hogy félve mertem közelíteni.

Mit láttam? Mi is volt az a boszorkány? — A fűzfa bokor lombos ága belenyúlt és ráereszkedett a Kerka ezüstösen csillogó vizére, mely elakarta vinni, az pedig vissza-visszarántotta magát aszerint, ahogy erősebb, vagy lassabb lett a víz hullámozása. És az ág vissza-vissza csapódása okozta az ijesztő, boszorkányos neszt, mely a csendes éjben jó messzire elhallatszott.

A másik boszorkánytörténet ugyanazon időtájban esett meg egy bátor asszony és két félénk, boszorkányságban hívő férfi között.

Az illető asszony egy nyári estén a szomszédos faluból volt hazatérőben, utja a folyó hídján vezetett keresztül. Már majdnem rálépett a hidra, mikor mögötte jó távolban két férfi beszélgetését hallotta. Az asszony kíváncsi volt, egy bokor mellé húzódott, hogy ki hallgassa, mit beszél a két férfi.

Szavaik értelmét nemsokára kivehette. A két férfi arról beszélt, hogy hajdan a hid alatt éjszakánként boszorkányok tanyáztak és egész éjszakán keresztül itt mostak, sulykoltak.

Az asszonynak egy ötlete támadt: megréfálni a két férfit. Hirtelen lement a hid alá és várt addig, míg a két ember rá ért a hidra. Ekkor az egyik férfi azt mondta a másiknak:

— Te komám, ugyan most nincsenek vénasszonyok a hid alatt?

Az asszony nem várta meg, hogy a másik férfi felelhessen. Tényerével elkezdte hatalmasan csapkodni a vizet, mint ahogy sulykolni szokás. Nosza: Illa berek, nádak erek — itt hagyom én ezt a helyet! A bátorság az inukba szállott és szaladtak fejvesztetten, még csak vissza se mertek tekinteni, félve attól, hogy a boszorkányok a nyomukban vannak és megrontják őket.

Másnap a két ember beszélt és szentül állította, hogy az éjszaka a nagy hid alatt boszorkányokat láttak mosni. Am't persze nem sokáig hitték, mert az asszony is elbeszélte, hogy hogyan csufolta meg a két embert.

Rége óta elég volt ennyi, hogy valaki szentül higgye, hogy van boszorkányság és vannak boszorkányok

Elhagyatva nyugtot sohse lelve
Örökölve száz ösöm bűnét,
Keresem, de soha el nem érem...
A tűzet, — az őseim tűzét.

Elhagyatva mint korhadt keresztje
Elárrult besüppedt sirhalomnak,
Elhagyatva mint késő utóda
Krisztus mellett függő két latornak.

M. Sobota, 1627. nov. 13.
KECSKÉS LÁSZLÓ.

HIREK.

— Tűz. Péntekről szombatira virradó éjjel, még eddig meg nem állapított okból, kigyuladt Skalics János szebeborcei gazda istállója, mely lappangva terjedt a szénával megrakott tetőn, mignem így észrevétlenül döntötte magára a cseréppel fedett tetőt. Elkésve vették észre, de azért a tűz továbbterjedése meg lett akadályozva. Vizsgálat folyik.

— Gazdaasszonyi tanfolyam Pucocin f. hó 18-ával kezdetét vette. A tanfolyam 8 hetes.

— Politizál a falu. A napokban az egyik turniščei korcsmában csendes borozgatás mellett folyt egy kis politizálás is. Később a dolog annyira elfajult a társaság tagjai között, hogy Raj Iván egy literes üveggel úgy fejbe csapta Geričet, hogy annak súlyos testi sértést okozott. Gerics orvoshoz, majd ügyvédhez fordult s a dolog a bíróság elé került. — Lipa községben is vígan megy a politizálás. A falu két pártra oszlott, egyik fél a másikkal ellenségeskedik sőt perbe jutott. Ebből az származott, hogy a község igazgatása kátyuba jutott, pénz nincsen, az iskola dologi ügyeivel senki sem törődik s már a múlt hó 28.-a óta a falu két tanerős iskolája zárva van. Télnek idején, mikor mindenki ráér, vagy másfél száz gyerek nem jár iskolába.

— Betörések, lopások minden felé. Általános a panasz, hogy a betöréses lopások napirenden vannak. Tyukólak, kamrák, pincék fosztogatása ma már fel sem tűnik. — Ujebban Turniščea három cipésznél törték be s nagyobb mennyiségű bőrt, kész csizmát s sok pár kész cipőt loptak el. — Cipót István kereskedőnek a magánlakásába törték be az ablakon át s háromezer dinár értékű új ágyamut loptak el.

— Predanovcin Vlah Ferenc vendéglősnél 1928. jan. 6. án 14 órakor kezdődik a táncmulatsággal egybekötött gyermek színi előadás, amelyből közlebbit a hirdetőlapok fognak közzé tenni. A szindarab neve „Mač uniforme“.

— Négy halálra ítélt rablógyilkos szökése. A bihácsi törvényszék fogházából megszökött négy halálra ítélt rablógyilkos. Néhány nap múlva kivégezték volna őket s így majdhogy nem az akasztófa alul szöktek meg. A négy rablógyilkos: Tomhenovics Mile, Rodics Vaszilje, Karanovics Mile és Mutics Mile úgy szöktek meg, hogy az őrt bilincsel úgy vágta fejbe, hogy az rögtön meghalt, azután megszöktek. Dolnji Labac falu határában megtalálták az összetört bilincseket, de a gyilkosok még szökésben vannak.

V nede- jo 27. nov. popoldne KONCERT v kavarni MEOLIC.

— Széttépte a farkas. Mosztárból írják: Dobra-Gosca hercegovinai község határában egy tizenégy éves pásztorfiu legeltette a juhokat. Egy éhes farkas rátámadt a nyájra, de a fiu bírokra kelt a farkassal. Mire a pásztorfiu segítséget kapott, addigra a farkas már széttépte s az emberek csak a halott pásztorfiu találták a küzdelem helyén.

— Tizenhat napig aludt. Newyorki jelentés szerint az egyik ottani kórházba egy tizenkét éves leányt szállítottak be, aki álomkórban betegedett meg. A leányka már teljes tizenhat nap óta szakadatlanul alszik s még nem nyerte vissza eddig eszméletét. Az orvosok mindamelletl biznak abban, hogy a kisleányt mégis sikerül meggyógyítani.

— A Mafalda hajó életben maradt tengerészei. Genuából írják: Megérkezett a genuai kikötőbe a Contra-Verde olasz gőzös, a mely magával hozta a Dél Amerikából az elsüllyedt Mafalda hajó életben maradt tisztjeit és matrózait. Az életben maradtakat leirhatatlan örömmel fogadták hozzátartozóik, amde annál nagyobb volt a szomorúság, amely az elpusztult családtagjait sújtotta. Ezeknek javveszkelése zavarta meg az ünnepies fogadtatást.

— Merénylet Bulgáriában. Athénből jeletik: A Népszövetség Lidl svéd ezredes mint döntőbíró Bulgáriába küldte, hogy a görög-bolgár határ villongást elsimítsa. Mikor két görög katoná kiséretében megjelent a bolgár határon, hogy egy görög katona holteszt elhozassa, puskalövésekkel fogadták, de szerencsére a golyókt célit tévesztettek s a merénylet nem sikerült. Sem az ezredes, sem a görög katonák nem sérültek meg.

— Nagy árvizek. Németországban a Rajna vidékén, Svájcban és Lichtenstein Rajnai vidékén, Granbinden, Valz, Engadin, Bergel, Veltin környékén az ár óriási károkat okozott már eddig is. Comblenznél a hajózás szünetel, Felső Olaszországban a hajók szintén sok helyen megáradtak és kiöntöttek.

— A mexikói felkelő vezért agyonlőtték. Gomez tábornokot, a felkelők vezérét a kormánycsapatok elfogták és unokaöccsével együtt agyonlőtték.

— Óriási méreteket ölt az amerikai árvíz. Newyorkból jeletik: A tavaszi Missisipi árvíz borzalmaihoz hasonló áradás pusztít az északi államokban. Különösen Connecticut, Nevhampshire, Massachusetts, Maine és Vermont államokat sújtotta a katasztrófa. Az emberáldozatok száma több mint háromszáz. Vermont állam kormányzója szemleutján az árban lelta halálát. — Wuidsor és Boston városokban éhínség fenyeget, azért félték a zavargástól és kihirdették az ostrom állapotot. A közlekedés és forgalom megszűnt. Még Newyork városát is fenyegeti az árvíz. Az árvíz és a vihar még Kana-

dában, Kvebeck és Uj Braunsveig környékén is igen nagy.

— Százmillió koronás csalás. Egy prágai nagy bank százmillió cseh koronás csalást követett el osztrák és magyar hadikötvényekkel. A csalás úgy történt, hogy a kötvényeket a bank össze vásárolta s mint csehszlovák állampolgárok tulajdonát vétette jegyzékben a prágai pénzügyminiszteriumban.

— Óriási gázrobbanás. Pittsburgban egy óriási gáztartály felrobbant. Valószínű, hogy munkások okozták a robbanás acetilen lámpájukkal. Az egész városrészben nagy a kár s negyvenhat halálesetről s több száz sebesültről van hír. A környékbeli iskolákban ép a robbanás kezdetekor nyílt meg a tanítás s így igen sok iskolás gyerek sérült meg.

— Ötven évi börtön kommunistáknak. A budapesti törvényszéken kommunista pört tárgyaltak. Szántó Zoltán főbűnöst 8 évi és 6 hónapi fegyházra; Vági Istvánt 4 és fél évi fegyházra ítélték; azonkívül még hat társuk kapott több évi fegyház büntetést. Még több évi hivatal vesztést is kimondott a bíróság. Voltak kevésbé terhelt vádlottak is, ezek összesen huszonkét évi börtönt vagy fegyházat kaptak. Huszonkét vádlottat a törvényszék felmentett.

— Nagy értékpapir hamisítás. Párisban letartoztattak egy Blumenstein nevű bécsi bankárt, aki többek segítségével óriási csalást követett el első sorban Magyarország kárára, de mint hírlik, még az utód államok is károsodhatnak. A csalást úgy követték el, hogy Magyarországon a háboru előtti államadóssági kötvényeket összevásárolták s azokat hamis felül bélyegzéssel a párisi pénz piacon helyezték el. Tudva levő, hogy míg a belföldi államadóssági kötvények után a devalváció folytán kamatot nem fizet az állam, addig a külföldi kötvények szelvényeit az aranyérték 32 százalékban kell beváltani. Blumensteinnek ebben a manipulációjában sok segítő társa volt s a csalás szálai egész Európára kiterjednek. A nyomozás minden felé nagy erővel folyik.

TORMA.

Az állomáson kiakasztják a felírást „A vonat késik“. Egy pasi előfog egy vasutast s megkérdi tőle, hogy az mire jó, mit jelent az?

„Hogy a vonat késik.“ Az azt jelenti!

„Hát miért késik?“

„Azért mert még nem jön!“

„Hát akkor miért írják ki, hogy késik?“

„Azért, hogy maga tudhassa hogy késik.“

* * *
Spriccer urnak megdagadt a toroka, nem tudot nyelni. Orvoshoz fordul s panaszkodik makacs torokfájása ellen. Az orvos sósvizes öblögetést rendel neki, mire majd elájul, úgy megjed.

„Doktor ur, az Isten szerelméért, ilyesmi még soha sem volt a számban!“

A nagvságos ur uj kocsist fogad fel, kit eddig Jancsinak hívtak.

A nagvságos ur emigy rendelkezik:

»En ezután magát Jánosnak fogom szólítani. Érti?»

Igenis, kérem! Hát én hogyan szólítam a nagvságos urat?»

»Szamár!“

„Igenis, kérem! Értem!“

* * *

Elégett a gazdának a báza. Mikor a tűzvész már földig ért, akkor menekült belőle futva a sok patkány.

»Nagy keservében emigy szólamlott meg szegény, mikor meglátta a menekülő férgeket:

„Gyehenna fajzatjai, ez már régen kellett volna nektek!“

Szerkesztői üzenet.

V. K. C. Hozzám intézett kérdésére a következőkben igyekszem segítségére lenni. Hogy aneroidjának elcsavart mutatóját kerülbelül helyesen beállítsa, arra a következő eljárást ajánlom, amelyre Róma Zsigmond dr. kis tanácsos ur a Meteorologiai és Földmágnességi Intézet aligazgatója régen tanított. Tessék néhány napon át reggel aneroidjának állását feljegyezni, azután a napi lapokban közzétett időjárás jelentésből ugyanazon napokról, a legközelebb fekvő helynek (ez esetben Zágráb vagy Keszthely, tán Maribor) barométer állását kiírni. Azt fogja tapasztalni, hogy aneroidja a kikeresett hely légnyomásától hozzávetőleg állandó különbséggel tér el. Ha aneroidjának mutatóját a hátsó csavar segítségével csavaróval (Schraubenzicher — srófhuzó) ezen állandó különbség erejéig elmozdította, akkor műszerét be is állította és pedig oly képen, hogy az a tengerszintre vonatkoztatott légnyomást adja.

K I N O

v MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 27. novembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

CRNI PIERROT

Doživljaji mladoga sanjara,
koji je htio da upozna svijet,
u II. dijela vse na enkrat,
10 činova.

HARRY PIEL.

VSTOPNINA: Gornje lože
12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

Nyílt levél.

Mélyen tisztelt J. K. ur és a Muravidéknek mélyen tisztelt író urai!
Az hiszem, hogy a t. Néplap és a Muravidék olvasói mind csendes és jó indulatu emberek, akik nem kívánnak egyebet tőlünk, mint hogy írjuk meg a különféle politikai, napi és gazdasági híreket. Aki azzal a szándékkal olvassa őket, hogy a cikkek véletlen és ártatlan nyelvi vagy politikai stb. lapszusait mohón kiszedegetse, hogy azt a másik lapban, ki tudja milyen célok elérése végett, szellőztesse, az nem mondható jóindulatúnak. Az ilyent nem helyeslem és azt hiszem az olvasó közönség sem. Ellenben helyesnek tartom a békeesség kedvéért, ha az író urak nem untatnák az olvasót veszedéseikkel.

Több hete nem értem rá a Néplapot elolvasni, sőt a Muravidéknek küldött cikkeket sem tudtam nyugdíjügyem és egyéb elfoglaltságom miatt mondatról mondatra méricskélni.

Vasárnap este véletlenség-ből elolvastam a Néplap „Ki hazudik?” című cikkét és fájó szívvel kerestem a debatte kiinduló pontját „Gyilkol a politikát”, melyet a mélyen tisztelt J. K. ur szemüvegével elolvastam, abban ártatlan objektív leírásom kívül egyebet rosszat nem találtam. Lehet hogy a sok sorscsapás, a sok gond, a sok nélkülözés gyengítette éleslátásomat, amihez talán előre haladott korom is hozzá járul, de azt hiszem más sem fog hibát találni benne.

Szerény nézetem szerint azt követelően kifogásolni nem lehet, hogy az író, ha valamit tárgyilagosan leír, záradékul még külön kiemelve elítélje Mussolinit, akit az a gyanu terhel, hogy talán tőle származik a gyilkolás eszméje, mert az ugy is magától értelődik. Ki fog egy gyilkosságot nem elítélendőnek tartani?

Nem akarom magamat az Önök sajnálatos civakodásaiba belekeverni, az amugy is nem irigylendő életemet megkeseríteni, ugyanis rendszerint a veszedekő feleket békiteni kívánó harmadik-re szoktak suhanni az ütlegek, mégis lőtávoból arra kérem az Urakat, legyenek jóindulattal, szeretettel egymásiránt, és a lapok iránt, ha pedig mélyen tisztelt J. K. ur vagy bárki más valamilyen hibát, helytelenséget fedez fel a Muravidékben, és jóindulatulag figyelmeztetni kívánják az író urakat reá, tessék azt kérem velem *zárt levélben közölni*. Minden író hálással fogja megköszönni a kedves figyelmeztetést, az óvatosságra való felhívást. Igérem, hogy szerény tehetségem szerint igyekezni fogok azon, hogy a helytelenségek kiköszörültsenek.

Végül az a kérés, mélyen tisztelt J. K. ur „Ki hazudik?” című cikkében írt ama tévedését, melyszerint a „Muravidék szerkesztője, „hol ült, hol fizetett” kijavítani, mert az nem felel meg a valóságnak.

Vagyok az Urakhoz kiváló tisztelettel: NEMES a Muravidék szerkesztője.

M. Sobota, 1927. nov. 21.-én.

Gyermekek öröme a játékszer

melyek nagy választékban kaphatók nagyon olcsó áron: kerti öntöző, vödör, karika játékok, hinta, tollszélforgó, gereblye, lapát, labda, csiga, homok játékok, kugli, kocsik, celluloid, gummi és posztó játékok stb. stb.

Erdős Barnabás

papír és játékkereskedés

MURSKA SOBOTA,
Cerkvena ulica.

! „Mi gondja! van rája..“ !

ha közeledik is a zord tél, jól felöltözve azért nem fázik meg. Mesés olcsón, a legjobb kellemével, sikkesen és gyorsan pedig egyedül csak egy cégnél öltözhetsz fel magát, s ez

MÁJER ISTVÁN

férfiszabó

MURSKA SOBOTA
Regedei ut Fűrst bolt mögött.

Tekintse meg üzletét vételkényszer nélkül. Most érkeztek meg a legfinomabb szövetmaradékok, melyeket bámulatos olcsón számítom meg ruhának. Diák sapkák, kész férfi és fiú ruhák a legolcsóbb árban kaphatók.

Jobb, szebb, olcsóbb és tartósabb

butort kaphat kézimunkából, mint gyári munkából. **Bámulatos olcsón**, izléses kivitelben, legmodernebb butor állandóan raktáron. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül NEMEC JÁNOS kereskedésében és a készítőnél,

Fliszár József

műszertalonszól

Murska Sobotán.

Nem kell gyári butor, ez szebb, olcsóbb és tartósabb! Kész érc, kemény- és puha fa koporsók állandóan raktáron.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA november 25.

100 kg.	Buza	Din.	290—305
»	Rozs	»	300—
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	200—225
»	Köles	»	225—
»	Hajdina	»	350—
»	Széna	»	50—60
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	75—100
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	1800—1900

BENKO: november 25.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Üsző	7.—	7.50	8.50	9.—
Tehén	4.—	5.—	7.—	8.—
Borju	—	—	10.—	12.—
Sertés			17.—	17.50
Zsir I-a			23.—	28.—
Vaj				30.—
Szalonna			—	24.—
Tojás 1 drb.				1.50

Pénz.

1 Dollár	=	Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	»	10.—
1 Schil. Bécs	=	»	7.99
1 Kor. Praga	=	»	1.67
1 Lira	=	»	2.46
Zürichben 100 Din	=		9.135 sfrk.

Iščem

pridnega mlinarja

oženjenega, za večji mlin v Prekmurju, za delo na procente. Stanovanje v hiši. Izvé se v **Prekmurski tiskarni** v Murski Soboti.

Vsakovrstne sirove
kože

kupuje
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prve kak szi szpoküpjete Vase potrebscsine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbéra v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikaj nüca.

Velika záloga 'zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo. Szolidna posztre'zba! Niszike cöre!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA
Glávni trg. Bergerova hisa

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-

Zsir „ „ 23-28

Háj „ „ 26.-

Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mézszárszékben

MURSKA SOBOTA.

NEMECZ JÁNEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

➡ árusít bámulatos olcsó áron: ➡

tűzhelyeket,

kályhákat,

mezőgazdasági gépeket,

Urania írógépeket,

Kayser varógépeket

házi valamint ipari célokra. Fényes dara-

bos **kőszén** állandóan raktáron.

1927. december 6. (Mikulás).

Nagy választék gyermek játékokban **Erdős Barnabás** papír és játék üzletében

MURSKA SOBOTA a róm. kath. templom mellett.